

DIARI CATALÀ

POLÍTIC Y LITERARI

REDACTAT EN LAS QUATRE PROVINCIAS DE CATALUNYA.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.

EN BARCELONA, Carrer de Fernando, n.º 32, 1.er
EN GIRONA, Llibreria de Dorca, Plassa de la
Constitució, n.º 9.
EN LLEIDA, Plassa Constitució, n.º 21, ent.^o
EN TARRAGONA, Rambla de Sant Joan, n.º 58.
SÚCURSAL EN GRACIA, Devant del Teatro, dipó-
sit de màquines de cusir.

Dijous 28 de abril de 1881.

SANT DEL DIA.

Sant Pau de la Creu, fundador.

QUARANTA HORAS.

EN BARCELONA: Iglesia religiosas Salesas.—EN
GIRONA: Iglesia del Hospici.—EN LLEIDA: En lo Sant
Hospital.—EN TARRAGONA: Parroq. S. Joan Batista.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

EN BARCELONA, un mes	5 rals.
EN GIRONA, LLEYDA Y TARRAGONA, un mes	6 »
DEMÉS PUNTOS D' ESPANYA, ud trimes- tre	20 »
ESTRANGER (unió postal), id	40 »

IMPORTANT.

AL PUBLICH BARCELONÉS.

La conducta incalificable observada per lo diari *Correspondencia Catalana* que 's publica en aquella capital, obliga als infrascrits, en nom de las publicacions que representan y del decoro de la prempsa barcelonina á manifestar que desde aquest moment se ahsteneren de mantener cap classe de relació ja particular, ja oficial, ab l' expressat periódich.

A aquest efecte lo cambi ab la *Correspondencia* queda suprimit en totas las redaccions suscritas, y ademés contreuen totas lo compromís de retirar immediatament sos representants de qualsevol acte, sigui de la classe que sigui, al qual assisteixi en qualitat de convidat, algun representant de la *Correspondencia Catalana*.

Si dolorós é inussitat es aquest extrém, lo justifican plenament lás repetidas faltas de respecte al noble exercissi de la prempsa que ve cometent aquell periódich y 'l legítim desitz que 'ns anima de que ni ara ni may pugnien caure sobre 'l periodisme barcelonés en general, responsabilitats que 'ns acarrearíam ab lo nostre silenci y iudicis que retxassém ab la mateixa indignació ab que 'l públich ha vist las destemplans de la *Correspondencia*.

Serveixin aqueixas breus ratllas de satisfacció al públich y de desagraví á la prempsa á la que sino pertanyém no sols pera honrarla ab los nos tres actes, també pera no consentir que ningú la atropelli ó la desdori ab los seus.

Barcelona 25 d' Abril de 1881.—Joseph Laribal, director de *El Diluvio*.—Joseph Roca y Roca, director de *La Gaceta de Cataluña*.—E. Corominas Cornell, per *La Publicidad*.—V. Almirall, director del *DIARI CATALÀ*.—Angel Guimerá, director de *La Renaixensa*.—Joan Batista Fauró, director accidental de *La Vanguardia*.

Encara que s' han abstingut de firmar la present manifestació los periódichs *Diario de Barcelona*, *Crónica de Cataluña* y *Correo Catalan*, lo primer ha manifestat que desde fa molt temps te retirat lo cambi ab la *Correspondencia Catalana*; y en quant á la *Crónica de Cataluña* y al *Correo Catalan*, que no agregan sa firma per rasons particuars, pero que estan disposats á secundar las resolucions presas per la prempsa barcelonina respecte d'aquest assumpto.

ESPECTACLES.

Barcelona.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció pera avuy dijous, 5.ª de abono.—Última representació irremisiblement de la ópera *Roberto il diavolo*.—Entrada 1'99 pts.—A las 8.

Nota.—Demá última representació de *Lucía de Lammermoor*.—Se despatxa en Contaduría.

TETRO ROMEA.—Funció pera avuy dijous. Lo interessant drama en tres actes y un prólech *El gran galeote* y lo entremés catalá *A casa la sonambula*.—Entrada 2 rals, á las 8. Lo dilluns próxim á benefici de don Ramon Vallès.—Lo drama *El gran galeote* y la pessa *Lo que sobra á mi mujer*.—Se despatxa en contaduría.

Se está ensajant lo drama catalá del senyor Caramona titulat, *La timba*.

TEATRO DE NOVEDATS.—Avuy Societats Teruliana, Colon y Offembach.—A benefici de la tiple donya Milagro Torres de Rius.—La sarsuela en 4 actes, *El molinero de Subiza*.—Entrada 2 rals.—A dos quarts de nou.

TEATRO DEL TIVOLI.—Avuy gran funció de sonambulisme, prestidigitació, fonts maravillosoas y fotografía gegantesca per Mr. Neubours. Los jochs serán acompañats al piano.—Entrada 1 ral per ser los darrers días.—A dos quarts de nou.

Lleida.

PABELLO LLERIDA.—Teatro de automatas italiani.—Gran funció pera avuy dijous 28 d' Abril de 1881.

Ordre de la funció:

I.^o Sinfonia.

2.º Segonà representació del aplaudit juguet cómich bufo-mitològich en un acte y en vers titulat: *El rebo de Proserpina*.

3.º 1.ª representació del sonni fantástich en un acte y en vers, titulat: *El talisman venturoso*.

Posat en escena ab tot lo luxo y aparato que son argument requereix, estrenantse quatre preciosas decoracions.

Terminant la funció ab un divertit *Ball xi-
mesech*.

Preus los de costum.—A dos quarts de nou de la nit.

Tarragona.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció pera 'l dijous 28 del actual —3.ª sèrie, 8.ª d' abono.

1.ª representació en aquesta temporada de la sarsuela en 3 actes titulada *El Valle de Au-
derra*.

A dos quarts de nou.—Entrada 2 rals.

RECLAMS.

HERPES.

sarna, escrófulas, y de
més humors, aixis internos
com externs. No descuy-
dar que 'l Rop anti-herpetich de Dulcamara com-
post del Dr. Casasa, es l' únic que 'ls cura radi-
calment, sens que donguin senyal d' haber existit.
—Vegis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Far-
macia del doctor Casasa, plassa de la Constitució
cantonada al carrer de Jaume I.

50 TAPINERIA 50

LA LUCIA

FÁBRICA DE COTILLAS.

ESTEARICAS CATALANAS

classe extra superior á 25 pesetas arroba á granel.
—Cereria y sos articles d' en Gallissá. Riera del
Pí, núm. 5.

NO mes formigas en los arbres
fruyters.—(Vegis lo anuncij).

ENFERMETATS DE LA VISTA

Y ESPECIALMENT DELS PARPADOS.

Prompta curació ab la Pomada oftalmica de Mont-
serrat. Es lo mellor especificich, pera las inflamacions
herpéticas y escrofulosas. Lo gran consum que
se 'n fa es sa mellor recomendació. Pet 4 rs.

Farmacia Valdosera, Ponent, 42.

JOSEPH VENTURA.

Acaba de obrir un nou dipòsit de papers pintats
pera decorar habitacions ab gust y economía.
Carrer de 'n Petrixol, núm. 4.

RELLOTJERIA Y JOYERIA

De J. MARTÍ,

FERNANDO VII, NÚMERO, 2.

CASA FUNDADA PERA LA VENDA DE REllOTJES

En 1848.

Rellotjes d' or, plata y Nikel á preus de fàbrica garantits de 1 á 5 anys.

Complert assortit en objectes d' or y plata propia pera regalos. Preus baratíssims. Fernando VII. n.º 2. (Frente la confiteria de Llibre.)

VENEREO

Sacuració es prompta, radical y segura sens mercuri, copaiva ni altras preparacions perjudicials, per medi del XAROP ANTI-VENEREO DEL DR. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; lo venereo, en fi, en totes las sevas formas, per crònic que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Xarop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

REllOTJES

á plassos desde una pesseta per anyunt.

—Basar Económich, Rambla de Estudis, núm. 11.

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO

LLIBRETERIA, 13, y Sucursal ESCUDELLERS, 56

Se tenyeix y renta la roba de caballer ab tota perfecció.—Especialitat en tenyir tota classe de sederías.

LLIBRETERIA, 13, y ESCUDELLERS, 56.

LLEY D' ENJUHICIAMENT CIVIL de 3 de Febrer de 1881, anotada y concordada.

Se trova en la nostra Administració. Preu encuadernada, 10 rals.

LA EMPERATRIZ

Fabrica.

3, ESCUDELLERS BLANCHS 3

VENDA Gran Posada pera vendrer.—Darán rahó, Jaume Giralt, número 40, Taberna.

Barcelona 28 de Abril.

SESSIO DEL AJUNTAMENT.

A quarts de cinch de la tarde d' avants d' ahir, s' obrí la sessió pública del nostre Ajuntament, baix la presidència del primer arcalde interí don Francisco de Paula Rius y Taulet.

Lo secretari llegí com de costum l' acta de la última sessió, essent aprobada.

Comensá l' despatx ab un dictámen nombrant als presidents de les mesas interines pera las próximas eleccions municipals, aprobantse després de curta discussió.

Sigué aprobat un compte presentat per l' Ajuntament de Gracia, corresponent al alumbrat públic del tres de passeig comdrés entre l' carrer de Provença y l' carrer Major de la citada vila, l' qual importa la cantitat de 295 pessetas.

Successivament y sense discussió se llegiren y aprobaren alguns dictámens de interés particiar, sobre permisos d' obras interiors en varias fincas.

Després d' haberse tractat llargament la construcció del nou matadero, s' acordá per últim facultar á la comissió pera que estudihi l' projecte mes convenient y econòmic y designi l' punt ahont se degui emplassar.

Poch mes va acordarse que valguí la pena, de modo que la sessió sigüé monòtona é insípida. S' aixecá á las set per no haberhi prou número de regidors.

Reunió federalista.—Lo dilluns á las nou del vespre, va celebrarse en lo teatro del Bon Retiro la reunió democrática federalista de Barcelona. L' objecte era deliberar y decidir si l' federalistas deuenir ó no pendre part en las próximas eleccions municipals.

Los sillons y butacas estaban destinats als que s' habian inscrit previament per pendre part en las discussions, y l' s' palcos y demes llochs del teatro pera l' públich. Dels primers van concorrer á la sessió prop de cinch cents, y l' públich pujaba també á un número aproximat; en certs moments superior.

Oberta la sessió y després de manifestar lo Comité per boca de son president que no tenia com a tal opinió formada, sino que deixaba la cuestió íntegra á la resolució dels reunits, va començar la discussió. Aquesta va ser tal vegada un poch massa llarga, cosa que no es de estranyar, puig que després d' alguns anys de silenci, son molts los que tenen ganas de fer sentir sa veu. La major part dels discursos, com á fets per individuos del poble, van ser eminentment populars. Entre tots van distingir-se los dels senyors Danyans y Lostau (don Baldomero), en pró aquell del retrahiment, y en pró aquest de acudir á las urnas.

A dos cuarts de dotze de la nit va declararse prou discutit l' assumptu, y va procedirse á decidir l' objecte de la convocatoria per medi de votació nominal. Aquesta va dar majoria als partidaris d' acudir á las urnas, en vista de lo qual y á causa de la premura del temps, á proposta del senyor Lostau (don Ramon), se acordá concedir al Comité facultats pera que nombrí comissions auxiliars, designi candidats y fassi tots los treballs que estimi oportuns pe l' millor èxit de la campanya que s' va á emprendre.

Avans de terminar la sessió, lo Comité va dar la noticia de la vinguda del senyor Pi y Margall á Barcelona, á qui va proposar que s' expedís un telegrama concebut en los segunts termes:

«Lo partit democratich federalista de Barcelona, reunit en lo Bon Retiro baix la presidència del Comité pera tractar assumptos electorals, vos saluda y está disposat á rebreus dignament quan vingue á Barcelona.»

La reunió va disoldres á un quart de una de la matinada.

Per lo resultat de la reunió pot veure que l' partit federalista de Barcelona se proposa entrar en un nou camí, que espera li sigui més profitós que l' que ha seguit durant los últims anys. Y aquí hem de fer constar que lo que mes va agradar nos en la reunió d' avans de ahir, fou lo veure que cap dels oradors que van parlar en pró d' anar á las urnas se feya ilusions. Tots convenian en que no habien thi sufragi universal y vivint á Espanya, hont las llistas electorals soLEN ferse á gust y á benefici del que mana, no podia esperar-se lo triunfo ni molt menos. Per la majoria dels reunits, lo resultat de la campanya es lo de menos; lo de mes es sentar lo principi de abandonar lo retrahiment.

Fontada.—Segons nos comunica un suscriptor de Sant Feliu de Codinas, lo dissapte próxim sortirán de Sant Esteve de Castellar un gran número de joves de la població á fer una fontada á Sant Miquel del Fay. Se detindrán lo mateix dissapte en San Feliu de Codinas y alguns d' ells que son aficionats dramàtics, verificarán una funció en lo teatre, posant en escena lo drama «Don Juan de Serrallonga» y una escullida pessa, lo qual ha sigut ben rebut pe l' vehins d' aquesta població. Al endemà efectuarán la fontada.

Aprehensió.—Habent tingut confidencias los regidors senyors Escuder y Sabater de que en una botiga del carrer de la Cera se venian algunas despullas de be que no habien pagat los drets de consums perque no procedian del Matadero públic de la ciutat lo segon d' jaquets senyors verificá ahir demà en unió d' algun municipal una visita á la botiga denunciada, donant per resultat la aprehensió de 53 potes de be, alguns caps, tripas, blanquets etc... los quals foren repartits per disposició del ciutat regidor senyor Sabater entre l' Hospital de noys escrofulosos de Sant Joan de Deu y l' Assilo de noyas titulat convent de Monjas Adoratrices.

Alabem lo zel dels ciutats regidors, puig es bo que la ley se fassi cumplir per tothom.

Domatius.—Ademés de las 500 pessetas que, segons digueren habia donat als Amichs dels pobres lo senyor don Joaquim Nolla, autor d' un plano de reforma de la Sala d' espectacles del teatre del Liceo, també n' entregá 250 á la Casa de Lactancia, 350 als Amichs de la Ensenyança lúica y 250 al Hospital del Sagrat Cor. Ditas cantitats

suman la de 1250 pessetas que la Junta d' aquell teatre li concedí com autor del piano.

Noves comedies.—La empresa del Teatre Catalá, ha admés una comèdia en un acte, titulada *La casa d' en Garlanda*, que, segons notícies, no tardarà á posar-se en escena. Ademés la companyia de noys del Bon Retiro que tant fà las delícias del públich ab *Lo Capitan Gulliver*, está ensajant pera estrenar en la tarda del diumenge un quadro de costums de carrer en un acte, original d' un aplaudit autor y titulat *La sortija!*

Lo sach dels gemelhs.—En lo títol d' un periódich setmanal que sortirà lo próximo d' vendres y que será humorístich, literari y gran entusiasta del Renaixement catalá.

Comité federalista.—Lo nou comité federalista del Poble Nou, després d' haber acordat adherir-se al programa del senyor Pi y Margall, va constituir-se del modo seguent: President honorari, don Francisco Pi y Margall.—Id. efectiu don Jaume Vidal.—Vice-president, don Lluís Grau.—Vocals, don Joseph Esteve, don Joseph Borrás, don Antoni Angulo, don Antoni Rovira, y don Joan Masvidal.—Secretaris, don Bernat Roselló y don Baldiri Grau.

Una broma que ns ha fet gracia.—Ahir varem rebre per conducto dels bussons un *Comunicat* que ab tot y serho y no anar firmat, insertem gratis y en la present secció, en la creencia de que son contingut farà gracia als lectors, com ja 'ns n' ha fet á nosaltres.

Vegin, donchs:

ELECCIONS MUNICIPALS.

Moralitat de Cal Ample.—ULLS GROSSOS EN LOS FIELATS.—DE 200 A 500 Duros DIARIOS DE MENOS EN LA RECAUDACIÓ.—SOTS Y TRENCAS-COLLS EN LOS CARRERS DESEMPEDRATS.—DICTAMENS Á GUST DE LAS COMPANYIAS Y DELS PARTICULARS.—DESORI EN LA CASA GRAN.—TECHS EN MONCADA, PEDRALBES Y ALTRES LLOCHS.—ARROS EN LOS TEATROS.—ETC., ETC., ETC...

Los que suscriben tenen l' honor (?) de proposar á sos confreres la resurrecció ó reelecció dels regidors que dias enrera foren llenats de la Casa de la Ciutat, podent respondre de que serà complet al peu de la lletra lo programa administratiu que serveix de cabecera á n' aquestas ratlles.—*Varios escombriales.*

Candidatura possibilista.—Lo comité democràtic gubernamental ó possibilista, ha publicat una alocució á sos corregidors, presentant sa candidatura per las próximas eleccions municipals. Los noms dels que la componen y l' colegis ahont van destinats son los següents:

Colegi 1.ª don Manel Angelon, don Antoni Ferrer y don Eduard Chacon; Colegi 2.ª don Josep Gotarra; Colegi 3.ª don Francisco Armengol y Tarrida y don Manel Jover; Colegi 4.ª don Miquel Gonzalez y don Eusebi Pascual y Casas; Colegi 5.ª don Vicent Echevarría y don Francisco Carbó y Anton; Colegi 7.ª don Miquel Martí; Colegi 10.ª don Santiago Soler y Plá y don Fermí Villamil; Colegi 11.ª don Hilari Armengol y don Joan Martí y Tomas.

Carril per lo carrer de Aragó.—Totas las notícias dadas fins are respecte al enllàs del ferro-carril de Fransa per lo carrer de Aragó, tan las favorables al pas á nivell ó á peu plà com las referents á que lo carril passará per fosso ó vall obert, son de tot punt inexacts puig que fins avuy no s' reuneix en Madrid tota la comissió tècnica que es la que ha de dar dictamen sobre aquest asumpto tan important per Barcelona en general y mes encara per lo perynder del *ensanche*.

Prometem tenir á nostres lectors al corrent de totes las notícias de debò que estigan relacionadas ab dit enllàs.

Mida incomprendible.—Durant tot lo dia d' ahir va parlar-se molt de que lo governador civil ha prohibit ó intenta prohibir la gran manifestació proteccionista que te disposada lo *«Foment de la producció espanyola»*.

Deixem tot comentari per després que sigui un fet lo que avuy es un rumor, si 'ns ho permet allavoras la indignació que s' apoderaria de tots los cors catalans.

Debut.—En lo concert que s' verificará aquesta nit en la *«Sala Beethoven»*, debutarà Miss. Emma Thursby, artista que gosa de gran fama en los centres artístichs d' Europa, y de la qual fan grans elogis los periódichs de París, ahont ha cantat durant la passada cuaresma.

Aussiliats.—En las diferentes casas de socorro d' aquesta ciutat se aussiliaren ahir á los sub-

jectes següents: Un home ferit de la mà per desgracia en lo treball, y altre ab una contusió de segon grau en la regió temporal esquerra.

La Bordadora.—Hem rebut lo quadern 58 de la obra que ab lo precedent títol publica lo senyor don Jaume Brugarolas, i qual conté dibuixos originals y escullits pera tota classe de brodats y demés labors de senyora.

En lo teatre Jovellanos.—Tenim un especial plaher en insertar tal com està la següent gacetilla, que per conducto dels nostres bussons nos ha remés una simpática y entusiasta catalana, y distingida escriptora no molt coneguda encare en los círculs literaris. Diu aixís:

La societat Moratin que actúa los diumenes al vespre en lo bonich y concorregut teatre de Jovellanos posá en escena pera benefici del jove soci Joan Vallverdú *La creu de la masia*, que fou ben interpretada y aplaudida, especialment lo beneficiat que fou obsequiat ab alguns coloms tirats á la escena y algun regalo.

Lo monòlech que se estrená que té per títol *Home casat.....* es una cadena de xistes de molt bon gènero que entretingueren á la escullida y nombrosa concurrencia, que á pesar del mal temps hi assistí, aplaudint fins á obtenir la sortida del autor á las taules, que resultá esser lo jove escriptor Raymond Casas, al qual felicito en mon nom y ab la majoria dels concurrents de tot cor, esperant que continuará lo camí emprès.

Ab palla y temps se maduran las nespresa.

Poesías liricas.—Acaba de veure la llum pública un voluminoso tomo de poesías. Son las *Poesias liricas d' un poeta ventatjosament conegut en la república de las lletras*, don Valentí Marin.

Hem fullejat lo tomo de més de vuit centas páginas, perfectament impresas en paper superior, y á jutjar per algunas poesías en que 'ns hem fixat, se tracta d' un libre de verdader valor literari. Lo que mes nos ha admirat, per lo que demostra la vena del senyor Marin, ha sigut lo verdader é inusitat caudal de sonets que 'l tomo conté, entre 'ls que n' hi ha de molt notables.

Doném las gracies al poeta y al amich per la mercé que 'ns ha fet al regalar-nos sa inspirada y sentida colecció de poesías, y quan las haguém llegidas ab la merescuda detenció, pensém ocupárnos extensament.

Funció de benefici.—La sarsuela d' aparat *El molinero de Subiza*, se cantarà aqueixa nit en Nivedats, obra que ha escullit per ser lo seu benefici la tiple senyora Torres de Rius.

Renuncias.—Los senyors don Santiago Soler y Plá, don Fermí Villamil y don Joan Martí y Tomás, candidats proposats per lo Comité Castelarista, han renunciat l' honor d' anar per candidats. A lo menos aixis se'n ha assegurat.

Comité federalista de Vilanova y Geltru.—Ha quedat constituit en la forma següent: President, don Valentí Cornet y Juncadella.—Vice-president, Jaume Camps y Sirvent.—Vocals, Pere Pelegri, Francesch Vidal, Anton Mestres y Modest Espina.—Secretaris, Miquel Guansé y Puig y Joseph Vidal.

Atenció.—Cridém l' atenció dels nostres lectors sobre l' anunci oficial que publiquém avuy relatiu á una reunio dels electors democràtiques federalistes, fet per lo Comité de dit partit.

Llicenciat.—Ha rebut lo grau de llicenciat en la facultat de Medicina y Cirurjía ab la calificació de sobressalient, don Francisco Vidal y Careta, fill de Barcelona.

Escoles laïcas.—Diumenge á las nou va nombrarse la Junta que ha de governar l' escola de la Barceloneta.

Foren elegits los senyors Escuder, Roca, Figueiras, Carsetela, Mumis, Miquel y Vailcorbo.

Girona 28 de Abril.

Manifestació.—Ahir á la tarde se reunió novament la societat Económica d' amics del País y després d' acordar definitivament celebrar un meeting proteccionista en aquesta capital, elegí d' entre 'ls sòcis que la componen una comissió executiva ú organitzadora composta dels senyors següents:

Don Joseph O. Barrau, fabricant y president del Centre industrial y mercantil.

Don Joseph Ametller, distingit literat y metge.

Don Celestí Pujol, advocat, escriptor y notable numismàtic.

Don Felip Lloret, advocat y propietari.

Don Joseph Flores, advocat y fabricant.

Ab aquests elements bé podém augurar un èxit complert pera la manifestació en projecte, en ajuda de la qual desde luego oferírem nostres modestos esforços en lo terreno particular com en lo de la prempsa.

Festa molla.—Lo diumenje passat, com de costum, foren molts los que assistiren á presentiar l' espectacle del tiro de colom, tenint que disper-sar-se la multitud á causa del fort xáfech que caigué, com que se confiaba ab lo bon temps, foren pochs los previsors, donant lloch á corredisses y que la gent arribés com un xop al casco de la ciutat.

Aixó sols se veu en los espectacles gratis.

Desanimació.—Eran varios los literats que desitjós d' assistir á la festa dels *Jocs florals*, volian empender la marxa cap á la ciutat comtal, habentse retret de assistir á causa de haber vist lo mal èxit que ha obtingut enguany dita festa.

Premis per la Literaria.—Lo Gobernador Civil, la Diputació y l' Ajuntament, oferiren per la próxima festa literaria de la Associació d' aquesta ciutat, tres premis de molt valor, superiors als que se venian oferint per ditas autoritats.

Així que sapiguém del cert, en que consistirà lo premi, y l' tema que proposan, ho farém públich, pera que 'ls aficionats á obtarhi, pugan anticipar sos treballs.

A propósito del certamen. ¿Podria la societat Literaria influir, pera que en varios dels premis no adjudicats en lo certamen últim, se varíés lo tema, ja que son aquests de tanta imposibilitat pera concorrehi? Desitjaríam que s' estudiés, pera qui correspon, al objecte de donar mes camp als que per ses aficions volen obtarhi.

Momentatje á Calderon.—Com diguérem en nostre número anterior, ahir á las cinc de la tarde tingué lloch en lo despatx del senyor Gobernador, una reunió, á la que hi estava convocada la prempsa local (menos nosaltres que no meresquérem tal honra al senyor Moradillo), pera tractar de solemnizar en aquesta capital lo segon centenari d' aquell insigne poeta dramàtic. Parlant per referencia, podém adelantar la notícia de que la festa 's fará y que en ella hi pendrà part molt important, probablement, la *Societat literaria*, lo *Cabildo*; la *Económica*, los periódichs de la localitat y altres corporacions totas entusiastas de las glòries nacionals, com las que 's tracta de commemorar.

En dita reunió s' exposáren varios plans, tots ells acceptables, y lo senyor Gobernador va constituir una Comissió executiva pera portar á cap lo pensament, composta de las següents apreciables personas: Com á president, lo senyor Moradillo; com á secretari lo jefe de foment senyor Morata, y com á vocals representants de diferents corporacions de la ciutat als senyors Grahit, president de la *Societat literaria*; Girbal, cronista de la capital; Vinardell, director del periódich *El Demòcrata* y Bosqui, president de la *Económica*.

Desitjaré que la cosa tinga l' èxit que 's de esperar.

Teatre.—Sabém positivament que l' Municipi ha rescindit lo compromís que tenia ab l' arrendatari de nostre teatre senyor Arolas, per no haber aquest cumplert ab las formalitats del contracte.

Serà de desitjar, que, improvisada ó contractada en deguda forma, poguessim tenir una companyia durant la segona temporada teatral en que habém entrat.

Fulles anònimes.—Durant dos ó tres dies ha sigut objecte dels comentaris del públic lo contingut d' unes cartas anònimes que misteriosament s' han repartit á dojo en aquesta capital, en las quals se tracta de ferir d' una manera gravíssima la reputació política d' uns quants democràtiques molts coneeguts per ses idees radicals.—Sentim y reprobém de veras que 's fassi ús de l' anònim per cassos semblants. Si es qüestió de desenmascarar á algú, que 's fassi en bon hora; pero ab la cara descoberta. Així ho reclaman la decencia y l' honra del partit en que aquells militan.

Sobre 'ls drets de consums.

En lo *Eco del País* del 26 de aquest mes, en los cabos sueltos hem vist que posa en dupte lo que

habem dit y després rectificat sobre que los convents de monjas d' aquesta ciutat no pagaban sino la mitat de drets de consums de tot lo que subjecte á tal dret entraba per lo us dels referits convents, no pagant res lo de las Hermanitas. Deyames, que la gracia, privilegi ó condonació no era sols del ayuntamiento presidit per lo Sr. Mollera, si no que ya provenia del anterior presidit per don Mariano de Camps, y creyem del mes anterior que presidí D. Ignaci Basols actual membre de la Comisió permanent de la Diputació provincial. No tingui cap dupte lo *Eco del País* que lo dit es vritat y nos rectifiquem ab lo mateix.

Creyem com lo citat periódich que sent los ajuntaments sols, administradors dels fondos comunals, cap facultat tenen de condonar lo que no es seu á ningú, perque si tal poguessin fer hi hauria la mitat de la població que res pagaria. Se guardaria prou un administradó dels bens dc un particular de fer regalos de tanta importancia sens permis ó autorizació del seu principal temerós de que l' obligués á reintegrá lo que podriam dir, desfalcat, y ab justicia. Lo superior del ayuntamiento es la Diputació. lo Gobernado y lo Gobern, y á eixos correspon que lo reintegro de las cantitats no rebudas, per condonadas, sia fet per los que las han condonat. Si lo senyó Gobernador Moradillo ho agués sabut per eix sol motiu la hauria sospés y hasta format causa, encara que alló de no administrá bé ya pot referirse á aixó. Quedi per lo tant sentat que lo dit sobre eixa cuestión es vritat.

Lleyda 28 de Abril.

En lo «Pabelló Leridano».—Feyá una tarda molt desapasurable. Un vent mitjà huracanat s' en importaba á remolins lo pols de la carretera y no 's veia crusar un ànima viventa per los voltants de la plassa de San Lluís. Y eran ya las dues y mitja de la tarde, y per las quatre, hi havia anunciat una reunió: los dependents del «Pabellón Leridano» pensaban sens dupte que la reunió deuria esser sospesa á la vista del mal temps, puig les telas del pabelló semblaba que volian obrir-se y 'ls pals ó arbres circulars que las sostinen cruxian y moventse á dreita y esquerra, amenessaban derrumbarse y desfer á trossos los hermosos candelabros, gallardets, quadros, cortinatges y tot quant constituix l' adorno d' aquell hermos embalat convertit en l' actualitat en cómodo y preciós teatre d' istiu.

Un quart avans de l' hora anunciada comensaren á afliur gents y á penetrar en lo pabelló. A las quatre mes de 300 federals habian desafiat las contrarietats atmosfèriques y 's trobaban dins lo pabelló. A un quart de cinc s' havia augmentat bastant lo número y lo President del Comité obrí la sessió donant compte dels magnífichs resultats obtinguts en la província per la reorganisació del partit ab la constitució de comités en sas principals ciutats y molts dels pobles que la forman. A exitació de la presidencia lo doctor Castells doná lectura al magnífich discurs que lo Sr. Pi y Margall pronunciá en Granada. L' entonació vigorosa ab que fou recitat, los brillants conceptes del discurs, la mágica pintura qu' en ell se trassa de la situació desastrosa en que tenen á Espanya los poders centralitzadors, los remeys qu' ofereix la federació per acabar ab los més qu' ens rodejan-tots y cada un dels magnífichs, párrafos d' aquell notabilissim discurs, cautiven de tal modo l' ànimo dels concurrents que foren varias las vegades en que l' ciutadá Castells degué interrompre la lectura per dar lloch á l' expansió mes entusiasta la que al donar fi al discurs fon una explosió d' aclamacions y aplausos que so's pogué calmar la presidencia agitant la campaneta per continuar los assumptos per los que s' havia convocat la reunió.

Entrant de plé en lo mes principal d' ells que era tractar de si l' partit federalista de Lleyda debia ó no pendrer part en las próximes eleccions municipals y acordat per la reunió en sentit afirmatiu, lo ciutadá Font, secretari del Comité, usá de la paraula encarregant á l' acció de tots, los treballs que debian ferse, y després de nombrada una comisió per aquest objecte, torná á usar de la paraula per declarar que si bé lo partit federal anava á la lluita, hi anava ab sa bandera desplegada y ab candidatura propia, mes per demostrar sa propia vida que per conseguir lo triunfo, que era indiferent al partit tota vegada que son pochs los serveis que poden prestarse á la mateixa administració pública dins del circol estret en que poden avuy moures las corporacions municipals.

La reunió després d' haber usat de la paraula altres ciutadans, se disolgué ab l' órdre mes perfecte com es costum en quantas celebra 'i partit federalista en tota Espanya.

Honoras á un país.—En Sabadell acaba de mereixer grans distincions y regalos nostre amich y país don Enrich Martí, mestre compositor que en diferents vegades ha lluitat sos coneixements en lo diví art de la armonía y bellesas musicals. Lo nostre ben volgut paísá á qui felicitem de tot cor per los triomfos molt senyalats obtinuts en sa carrera, es estimat en Sabadell y en Barcelona y fins podriam dir en lo mon musical de Catalunya, no tant sols per lo géni artístich sino per son carácter afable y carinyós que aumenta las prodigiosas dotes de sa persona en termes que son numerosíssims sos amichs y admiradors.

De una circunstancia que també reuneix, ns felicitem com á paisans y polítichs. Lo senyor Martí es federal y sa constancia en sas ideas políticas es un altra de sas características dotes.

Comité de Pons.—Pons es una de las mes importants poblacions d' aquesta província y en la que lo partit autonomista conta ab molts partidaris. No fa gaires días se renniren aquets per constituirse en Comité, resultant elegits los senyors següents:

President, Pere Santamaría y Comellas; Vice-president, Francesch Comellas y Torres; Vocals, Joseph Roca y Oriols, Joseph Solé Prats, Bernardo Balaguer Tapias; Secretari, Miquel Cercos Foix.

No esperabam menos dels correligionaris de Pons.

Gelada.—Nos escriuhen de Tremp que una gelada ha destruit completament totas las vinyas. Los pagesos d' aquella conca están consternats al veure desapareixer lo millor de sos productos que 's lo del vi.

Cédulas electorals.—S' està continuant lo repart de las cédulas electorals á tots los vehins inscrits en las llistas correspondents. Si algun dels que hi tenen dret no les reb en sa casa, pot anar á l' Arcaldia á reclamarla y en cas d' extravío ó de no serli entregada podrà també presentarse á votar y reclamar lo duplicat al President de la mesa del col·legi ahont li correspongi votar.

Eleccions municipals.—Las tres fraccions del partit democrátich d' aquesta Ciutat, se mohuen molt per portar un bon contingent á la lluya electoral. S'asegura que la possibilista votarà d' acord ab lo govern, y las progressista y federalista votarán candidaturas propias. De la última podem assegurar que votarà sols á individuos pertenixents al partit autonomista.

Baralles.—Avans d'ahir entre 8 y 9 de la nit cridaren la atenció d' uns amichs nostres, dos senyors que 'n lo carrer d' Obradors comensarent á repartir-se cops de puny y que sens dupte habian anat á aquell lloc bastant aïsat per entregarse á dit exercici gimnastich. Habian antes depositat sos sombreros en terra y quants s'apercibieren de que algú 'ls miraba, un d' ells digué «Ja n' hi ha prou, y l' altre respondió «No encara; mes aquí no estém bé y anemsem á continuar á la muralia dels caputxins.» Y dit y fet; los dos contrincants s' en anaren als caputxins ahont debian calmar son belich furor repartintse unas quantas trompadas mes.

Mes cases en estat ruinosos.—En lo carrer Major s' ha degut procedir á la apuntalament d' una paret mitxera que amenassa lo desplom de las dues cases per dita paret sostingudas.

Mes Comités.—Los Federalis de Sanahuja tingueren una reunió en la que llegiren la carta manifest que lo senyor Pi dirigi al Valencians, acordan aderirse á las ideas en elles esposadas y constituir un Comité, que resultà format de las personas següents:

President honorari, don Francesch Pi y Margall; President efectiu, Domingo Aliseda; Vice-President, Francesch Guitart; Vocals, Isidro Perez, Mariano Guitart, Joseph Marquilla, Miquel Sinca, Pere Perez, Anton Guitart, Francesch Clavé, Joan Aliseda; Secretari, Seldoni Codina Escalé.

Felicitem de cor als federalis de Sanahuja, per sa constancia y patriotisme. Avant sempre.

Vinguda del senyor Pi y Margall.—Se dona com á certa la vinguda á Catalunya d' aqueix eminent ciutadá, y 's senyala primera quinzena del mes de Maig próxim per la seva arribada á nostra terra. A nosaltres també se 'ns ha escrit en aquest sentit, y esperem prompte poder

tenir la satisfacció d' anunciar á nostres correligionaris de la província lo dia en que tindrem lo gust d' estrenyer las mans al qu' un dia fou lo primer magistrat de la Nació y es avuy l' únic gefe de las masos democràticas.

Subasta.—Per lo dia 31 del mes de Maig próxim hi ha anunciada la subasta del servéy de bagatges per l' any econòmic de 1881 á 82.

Diputació provincial.—Per lo dimarts próximo està convocada al objecte de donar posesió al Diputat interi y ocupar-se d' altres asumptos d' interès per la província.

Tarragona 28 de Abril.

Y sieuves dels moralistas!—No haurán olvidat nostres lectors que uns días enrera 'ns ocuparem de la conducta seguida per un tal senyor Porta, mestre interino d' aquesta Escola Normal qui s' ocupaba mes d' averiguar si sos deixebles anaban á missa, que d' instruirlos en las materias pera lo que l'Estat li passa un bon sou. Donchs bé, aqueix bon subjecte, al qual *El Diario de Tarragona* pintava com un Salomó en estat de gracia, resulta que no sap hont te la mà dreta en lo que respecta á Historia, Geografia ni Geometria, segons se desprend d' una fortíssima instancia que 'ls deixebles han elevat á la Direcció General de Instrucción Pública y al Rectorat Universitari. En aquesta instancia 'ls firmants arriban á dir que, si no tinguessen plena confiança en las autoritats, del ram d' Instrucción Pública, dupertaria de que 'l tal catedràtic hagués obtingut lo titul per las vias legals, puig es tanta sa ignorancia que fins vergonya 's donan d' assistir á classe.

¿Qui sap?—Tenint present que, quan la primera guerra civil, se feren capellans de trabucaires, abonantlos los anys de patuleya per cursos aprobatos en los Seminaris, bé podém suposar que 's hajen estimat com á serveys á l' Instrucción Pública l' haber pres part directa ó indirecta en la desastrosa guerra promoguda per lo sanguinari Carlos d' Este. Lo cert es que 'l tal senyor Porta no se sap ahont ha estudiad, puig prengué 'l titul de Mestre elemental en aquesta ciutat con estudiant en privat, habensel passat casi á empentes; després prengué 'l de superior á Huesca, *refugium pectorum* dels currets, y, mes tard, se 'ns aparague ab lo de Normal, espedit en Madrid, ab la nota de SOBRESALIENT.

¡Vaja, hi ha unes coses que sols se esplican atribuïntelas á misteris de la Santíssima Trinitat..... ó d' algun de sos ministres!

Recomanem al lector lo número de *El Instructor* de Tarragona corresponent al 25 d' aquest mes, pera que 's pugan formar concepe de quies lo senyor Porta, ab quanta rabó 's queixan d' ell los estudiants d' aquesta Escola Normal.

Lo violinista senyor Sarassate.—Aquest distingit artista, així que hagi acabat los seus compromisos en lo Liceo de Barcelona, se proposa fer un viatje per aquesta província donant un concert en aquesta ciutat y un altre en Reus.

Suspensio.—La majoria del Ajuntament de la vila de la Selva ha sigut també suspés, reemplasantlo regidors constitucionals y republicans. Sobre 'l lastre republicà que ajuda al partit constitucional te la paraula lo «místich» y moderat *Diario de Tarragona*.

Noticia no certa.—Ho es la de que 'l senyor director de nostre colega local *La Opinion* pretenia ocupar la plassa de oficial primer en la secretaría del Ajuntament, vacant, ara, per cessantia de don Joseph María Basora, puig segons se 'ns ha manifestat per persona que pot estar ben enterada, dit senyor director jamay ha pretendut ni tampoch ha sigut indicat pera desempenyar aquella plassa.

Naixement de població.—Durant la segona decena del corrent mes s' han inscrit en lo registre civil d' aquesta ciutat 32 naixements y 14 defuncions.

Un districte per caritat.—Perduda ja tota esperansa de que en las eleccions pera diputats á Corts puga ser reelegit per aquesta circunscripció lo senyor Mariano Pons, se diu que s' han fet algunes gestions á fi de veurer si seria possible elegirlo per Murcia, valguentse de las relacions que va guanyar desempenyant lo govern civil de aquella província. Pero sembla que també de allí han dit que per ara son verdas y no estranyariam que lo que es per avuy los moderats amichs de aquell senyor, si es que á Reus encara 'n quedan, tindrán que conformar-se apoyant als «figueristas»,

cumplint així ab un deber á que la gratitud los obliga, per lo molt que aquests varen contribuir á ferlos guanyar en las últimas eleccions municipals y en unes anteriores pera diputats á Corts.

Una estranyaesa.—Totas cuantas persones tenen necessitat de passar per la plassa de la Font de aquesta ciutat no poden menos de aturarse y contemplar lo mal efecte que produueix entre mitx de las altres, la faxada de una de las casas, situadas en dita plassa, que son arrendatari ó duenyu ha tingut *lo bon humor ó pesim gust* de fer pintar de blanch de dalt á baix, sens dupte pera cridar l' atenció dels viandants. Es una estranyaesa que fa dir á tothom que aquella casa es la de un poblet de mala mort ó be una *abadia* y francament, lo tal *emblanquinat* no diu per una ciutat com Tarragona.

Pregunta.—Podria dirnos algú si 'l comité republicà federal *sens cap mes adjetiu*, que fou elegit en aquesta ciutat temps atrás, pensa pender part en las próximas eleccions?

Fem semblant pregunta perque no falta qui diu que 'l dit comité deu esser mort: tal es la poca gens de respiració que 's nota en ell.

Pochs y...—Ho són los radicals d' aquesta ciutat, puig que 's diu *si la majoria dels pochs s' oposa terminantment*, (y ab això fa moltisim be lo que deu) á la aliança que ab los moderats tenia projectada segons de públich 's deya lo Exm. senyor Comte de Rius pera combatre als altres partits en las próximas eleccions.

Candidat á diputat á Corts.—Se 'ns assegura que en las próximas eleccions de diputats á Corts, se presentarà candidat per lo districte de Reus, lo célebre y conegut diputat avuy, don Mariano Pons Espinós (a) Quicho. Dit bon senyor si mal no recordem se presentá la primera vegada ab carácter *independent*, després com á *constitucional* y á la fi va resultá ser acerrim *canovista* ó *moderat*. ¿Y ara, ab quin carácter polítich se presentarà? Desitjariam saberho per veure quina transformació ha fet 'l indicat senyor Pons.

Alerta donchs electors de Reus, ya sabeu qui vindrà, estén previnguts per sortir diputat se fan tantas trampas que 'l mes viu hi cau de quatre potas. Lo país deu escullir entre 'ls que aspiran á ser diputats á Corts als homens que exersint lo càrrec indicat mirin mes los interessos del districte que representan que no 'ls de interés particular.

Junta de las obras del Port.—Avans d' abir tingué lloch la reconstitució de dita Junta ab arreglo á las órdres del Gobern, per conseqüència de las quals, forman part d' ella los senyors don Lluís de Jover y de Viala y don Joan Cañellas, com á diputats provincials; don Pere A. Torres y don Sebastià Consul, com á individuos del Ajuntament, don Miquel Netto y Roca y don Joseph Maria Rodriguez com á vocals de la Junta de Agricultura, Industria y Comerç; lo senyor Comandant de Marina, y lo senyor Inginyer de las obras del Port. Se prengueren per dita Junta variós acorts importants, y entre autres lo de nombrar pera president de la mateixa al indicat senyor Jover, que també ho es de la Diputació Provincial; se confirmá en son càrrec de Secretari al que ja ho era don Joseph Piqué; se demaná la rebaixa á dotze mil rals, del sou de cinquanta mil que disfrutaba lo senyor Inginyer don Anton Herrera Bonilla, y 's declará que no eran de abono alguns comptes de gastos fets per sostindre algunas causas ó querelles. No tenim altres datos y esperém que lo estimat periódich *La Opinion* serà més explicit. De totas maneras es digne de aplauso lo espírit de economia que revela dita Junta ab los acorts presos, segons se diu quasi per unanimitat.

Certamen del Ateneo Tarragonense de la clase obrera, fet en 1881.

Ab un dia magnífich per estar lo cel lliure de núvols, va tenir lloch lo diumenye lo indicat certamen. A la hora senyalada va reunirse la comitiva en l' edifici que ocupa la Societat, habent sigut los primers en compareixer las Autoritats civil y militar d' aquesta plassa y província, los quals junts ab los senyors que componian lo Jurat y Junta de govern del Ateneo, algnns representants d' altres societats y de la premsa invitats á dit acte, emprengueren la marxa á son degut temps en direcció al teatro Principal ahont se verifica tan solemne acte en memoria del may ben ponderat Cervantes.

Tot lo teatre illuminat y decorat, estava plé de gom á gom, enjoyantlo en gran manera la munici-

de senyoras y senyoretas, que adornadas á qual millor, van voler honrar á la Societat. Acte seguit lo senyor Gobernador civil ab breu pero sentit discurs inaugurarà la funció; tot seguit lo senyor don Alfredo Opisso vocal del Jurat, llegí lo discurs d' obertura escrit per lo President del mateix doctor don Joseph M.ª Barbará que s' trobava ausent, qual discurs plomas mes bonas quela nostra se ocuparán en descriurer. Nosaltres sols dirém que es notabilissim baix tots conceptes.

Tot seguit lo senyor don Agustí Musté, secretari del Jurat, ab veu clara y eloquent llegí també la memoria calificativa de las produccions presentadas al Certámen y la adjudicació de premis á las quatre produccions tituladas *Lo fadri argenter Fábulas 8 de Novembre*, *Unicemus hac signo*, *Cum ubit illius tristissima noctis imago*, únicas que han sigut premiadas de las 104 que s' presentaren. Pocas foren las que l' Jurat cregué dignas de premi: no sembla sino que ó los poetas degeneran ó be los senyors del Jurat han sigut molt severs y justos, puig es molt estrany que ni accéssits se poguessen donar, quant aquests sembla que podrian ser de poch valor y sempre seria un un estímulant pera desarollar los génits. Pot ser un altre any los donaran.

Se obri desseguida lo plech que contenia l' nom del poeta premiat ab la «Flor natural» que resulta ser don Joaquim Comabella per sa poesía *Lo fadri argenter*, qual senyor fou saludat ab una nutrida salva de aplausos al pujar al escenari á recullir lo seu premi. A continuació oferí dit premi á la simpática senyoreta donya Emilia Rodriguez filla del coneugut comerciant d' aquesta ciutat don Josep Maria Rodriguez fentla reyna de la festa. Al presentarse lo senyor Comabella acompañat de dos senyors de la Comissió que si no 'ns equivocuem eran los senyors Musté y Granell al palco que ocupaba la familia de dit senyor Rodriguez fou saludat ab una salva de aplausos los que s' repetiren al pujar junt ab la Reyna de la festa al escenari per ocupar lo seu siti.—Llegida dita composició per lo coneugut metje don Estanislao Artal fou molt aplaudida.

Acte continuo obrí lo senyor Musté lo plech que contenia lo nom del premiat autor de *Fábulas 8 Nòvembre* resultant ser lo coneugut y lloreat poeta don Pere Anton Torres paisà nostre y Arcalde avuy de Tarragona; qual senyor ocupaba l' seu lloc ya com autoritat en l' escenari. Llegidas per lo mateix las *Fábulas* ab veu clara y sonora y sense afectació, fou molt aplaudit differentas vegadas é interrumpit en sa lectura per las salvas de aplausos que ben merescuts li donaba l' públic y despues ho fou al final de sa lectura estrepitosament. Coneixiam al senyor Torres com a poeta català mes avuy ho es també y ab ventatja en castellà. Li enviem la nostra enhorabona per sos triunfos literaris, fent estensiva la mateixa als demés poetas premiats.

A continuació s' obrí l' plech que contenia l' nom de la poesía premiada ab lo «Lliri de plata», que resulta ser la senyora donya Camelia Cocicio de Llansó esposa del senyor secretari del govern civil d' aquesta província senyor Llansó, la cual fou buscada al palco ahont se trobava per dos senyors de la comissió, esent saludada ab una salva d' aplausos al presentarse al escenari á recullir lo premi, prenen assiento al costat de la Reyna de la festa. Llegida la seva composició per lo senyor Arthur Corbella fou molt aplaudida per son carácter patriotich y bells conceptes puig es dita composició un recort a Hernan Cortés cuan va cremar los baixells en Méjich.

Y finalmet obert lo plech del nom del autor de la títima poesía premiada (1) resulta ser del autor anònim, qual poesía llegida magistralment per lo senyor Pere Anton Torres fou molt aplaudida al finalizar la seva lectura. Son títol era *El 4º honrar padre y madre*.

Lo senyor Musté al llegir la memoria del Jurat calificant las compositions que mereixian premi, manifestá que si be en los anuncis oficials lo número de compositions rebudas era de 103, se havia rebut un hora despues de tancada la llista la composition n.º 104, la cual no obtaba á premi determinat y l' Jurat la cregué digne de ser premiada, no hi hagué temps suficient per esmenarho y ferho constar com debia, fent aquella aclaració per que s' havia estranyat tothom que hi hagués lo

n.º 104 premiat y no hi hagués mes que 103 compositions rebudas.

Acabada la distribució de premis als autors premiats, lo senyor secretari de la societat don Francisco de P. Güell va llegir una reseña de la adjudicació dels premis donats als objectes artístichs que ho meresqueren y als alumnos de las classes d' instrucció que te obertas l' Ateneo, los cuales foren cridats hui per hui no habentse presentat la majoria d' ells. Sols se presentá lo senyor Budescà que fou premiat per haber fet una pipa ó bota de posar ví y lo noy Anton Casanafas fill del coneugut y amich nostre Domingo Casanafas, marmolista d' aquesta ciutat qual noy fou premiat ab un accessit per un retrato al llapis del difunt socio protector del Ateneo Agustí Bonet. Se presentaren altres noys cuyos noms sentim no recordar á recullir los seus premis.

Lo discurs de gracies fou llegit per don Artur Corbella quals mérits deixem que canti un altre que 'ns aventatji en aquesta classe de treballs dihent solsament que va ser molt aplaudit com tots los demás.

La música de la casa de Beneficencia va amenizar la funció tocant las pessas del seu repertori tan á la entrada com á la sortida de la elegant y escullida concurrencia que assistí á dita funció.

A la nit fou posada en escena per los Sòcios aficionats del Ateneo, la funció anunciada que va compòndre del següent.

La pessa en un acte titulada *La hija de Cervantes*, altra pessa, *El loco de la Guardilla* en que en una y altra se distingiren los senyors Soto, Bové, Clará, Barnús, Viladot y demés que prengueren part en la funció dita aixis com las senyores Capdevila y Pelagos.

En los intermedis se presentá al públic lo coneugut violinista senyor Walter que acompañat en lo piano per lo senyor Benaiges, tocá escullidas pessas, essent los dos molt aplaudits.

Finalsà la funció ab un quadro alegorich representant dos genits coronant al busto de Cervantes.

Aixis terminà la funció que alguns anys dedica l' Ateneo al inmortal Cervantes. En la de diumenge va haberhi una rara coincidencia y es que l' any 1616 lo 23 y 24 d' Abril dia que crech fou enterrat Cervantes s' ensopegaba en dissapte y diumenge com lo dia 23 y 24 d' Abri de 1881.

La concurrencia al tetao fou numerosa y escullida.

CORRESPONDENCIAS PARTICULARS del DIARI CATALÀ.

Madrid 26 d' Abril.

Pera treure al govern la responsabilitat que conreu devant de la opinio pública perseguint á la premsa periódica, auguran los diaris ministerials que l' gabinet Sagasta no pensa apretar la rosca als periódichs de oposició com generalment se diu, sino que son los tribunals los que prenen cartas en l' assumpto quant creuen que s' infringeix lo Códich Penal ab algun escrit.

Aquesta teoria es la mes aproposit pera posar de manifest als nostres tribunals de justicia, puig ningú podrá explicarse la ratió que ha tingut un dels jutges de Madrid pera procedir contra *El Demòcrata* per un article en que no fa mes que repetir la doctrina que fa dos mesos ve exposant en termes molt mes explicits que 'ls empleats en l' article de que s' tracta. Si la doctrina sostinguda per lo diari democràtic infringeix los articles del Códich, com es que ha necessitat dos mesos pera denunciarlo lo fiscal del districte? Quins tribunals son aquests que aixis se descuidan en lo cumpliment de sos mes sagrats devers?

Lo que hi ha es que tots aquets governs hipòcritas que volen passar per liberals sense serlo, no vacilan en comprometre la magistratura del nostre país ab tal de poguer arreglar las coses al seu gust.

S' ha verificat la obertura del circul de la Unió Católica ab assistència del Patriarca de las Indias, lo Nunci dei Papa y varios bisbes. Lo cardenal Moreno s' adhiri al acte per escrit. Tots aqueixos son elements despresos ja de la causa de don Carlos. La conducta libinidosa del pretendent y l' fet d' haber entregat la direcció del partit á ne'n Nocedal, son la causa originaria de que se li hagin girat d' esquena los que ahir passaban per sos humils vassalls.

Los ministerials segueixen molt ocupats en l'

assumpto de las eleccions, puig tenen por que 'ls conservadors obtengon lo triunfo en molts e importants districtes. No s' ha decidit encara res respecte á la reunio de las Corts pèra dar lectura dels pressupostos.—X. de X.

SECCIÓ DE FONDO.

UNA EXCURSIÓ Á ANDORRA.

IV.

Coneguda ja la organisió y estat actual d' Andorra, seguim endavant la excursió.

A la tarde del dia que jo havia arribat á Sant Julià—lo 10 de Mars, sino m' equivoco,—vam saber que pujaban los delegats del Co-prínceps. Axis ho participaba lo Secretari del bisbe, lo capellà don Lino Freixa, en una carta dirigida al Batlle. Lo Sindich segon de las Valls, don Pere Baró, que en aquell moment estava conversant ab mi en la plassa de Sant Julià, no n' sabia ni una paraula, y al rebre la notícia va dar ordre de sorprendre la reunio del Consell, que estava convidada per l' entemà. Avans de dar l' ordre havia escoltat lo parer de varios homens y donas que hi havia allí á la plassa, y tots habian opinat á la una que no convenia tenir Consell per no ensenyjar las cartas. La primera condició dels andorrans es ser reservats y fins suspicassos.

Aaxis fou que mentres lo segon Sindich donava ordre per fer suspendre la reunio del Consell, los veuhins de Sant Julià estaban ja, sens necessitat de discussió, d' acord en rebre fredament als Delegates.

Al cap d' una hora escassa van fer aquests la entrada en la població, y la rebuda que van tenir no va ser no frexa, sinó glacial. Habian avisat al Batlle, y l' Batlle enterament sol havia sortit á rebrels fins á la creu del terme. Anava al devant lo Secretari del Bisbe, y l' seguian, lo delegat francès, y los respectius Secretaris, tots montats en mulas ó matxos; lo Batlle á peu, y varios mossos y caballerias carregadas ab los equipatges. Al atravesar Sant Julià no hi havia en lo carrer quasi ni un' anima viventa; en los balcons y finestras no s' hi veia ningú: tothom estava dintre de casa seva, entregat á sus ocupacions habituals. Jo vaig ser l' única persona que va saludarlos en tot lo poble, y al tornarmé l' saludo lo Delegat francès, vaig notar en sa cara que estava impresionat. Realment n' hi havia per menys, puig aquella freda glacial era tan ben portada, que ningú podia traduir-la en grosseria. A mi no ni hi anava ni venia, y va també impresionarme. L' actitud de aquell poblet era digna é imponenta.

Los delegats deguéren atendres al adagi «lo mal pas passarlo prompte», puig que vón picar las caballerias, y sens deturarse en lloc, van atravesar la població, seguint cap á Andorra la Vella. Encara no habian sortit fora, que Sant Julià havia ja recobrat sa animació anterior y molta mes encara, puig que en varios grupos se comentaba lo pas dels delegats. Aquests no habian vist á ningú, y tothom los havia vist á n' ells, sens que 'ls escapés lo mes petit detail.

Com pot comprenders totas aquestes escenes van anar picant la meva curiositat. Per res del mon hauria sortit d' Andorra sens assistir á un Consell, y en vista d' haberse sospés lo del endamà, estava decidit á esperar-me una setmana. Per fortuna meva, á entrada de fosch va arriuar la notícia de que hi havia hagut nova contra ordre y que l' Consell se celebraria al dia seguent, puig que 'ls delegats pujaban casualment per assistirhi.

Lo mes particular del cas era que 'ls Delegates ho havien fet saber al Consell, y l' Consell no ho sabia. Vaig á explicar aquest detall, perque 'm servira per fixar lo carácter andorrà.

Los delegats havien enviat devant d' ells á son intérprete ab un ofici pel Sindich en que li anunçaven sa arribada y son desitj d' assistir al Consell. L' intérprete havia arribat á Andorra y s' havia dirigit á casa l' Sindich.

Lo Sindich revolucionari es un pagés de vuitanta tres anys, alt, fort encara, de cara expressiva y venerable á un temps, y que may ha deixat la calsa curta ni la barretina morada. Al arribar lo intérprete estava en la campinya vigilant sos remats ajegut sobre un munt d' herba.

(1) L' article anterior va publicat en lo número del dia 24 del corrent.

(1) Veigin nostres lectors lo número del dimecres 20 d' Abril en nostra secció oficial. (Nota de la R.)

—¿Lo senyor Sindich d' Andorra? —Va demanar lo francés ab lo sombrero á la mà.

Lo vell no va sentirlo, ó va fer com qui no l sentia. Lo intérprete va repetir en veu mes alta la pregunta.

Allavoras lo Sindich, sens alsarse del seu munt d' herva, va entregar lo cap y va preguntar qui l' demanaba.

—Tinch l' honor, en nom dels Co-prínceps —va dir lo francés fent cortesias.

—Ve en nom dels Co-prínceps? —va murmurar lo primer Magistrat de la república. —Me'n alegro. Sent cosa dels Co-prínceps, deu portar algun pa-per...»

Lo francés va fer un signe afirmatiu.

—Donchs deixil per aqui terra —va afegir lo Sindich —que quant m' alsi ja l' trovaré.

Y sens dignarse afegir una paraula mes va tornar á girarse d' esquena, deixant al francés sense saber que fer ni que dir. Fins al cap d' un bon rato no va decidir-se á retirarse al hostal.

Lo Sindich no s' va dar cap pressa. Quan va haber descansat prou, va alsarse y llegir lo ofici, y mentres tant los Delegats habian ja arribat á Andorra. Gracias á la son del president, van fer sa entrada entre mitx de la indeferencia glacial que he descrit; gracias á la mateixa van darse las órdes y contra órdes sobre l' proxim Consell, de que he parlat també.

—Aixó es molta rusticitat —vaig dir jo á un dels de la Seu que m' accompanyaban.

—No es pas rusticitat —va respondrem: —es lletra menuda. La lletra menuda es la forsa dels andorrans, y l' vell Plá, —aquest es lo nom del Sindich —ab sos vuytanta tres anys á coll y bé, es un dels homens de mes lletra menuda d' Andorra.

L' endemà demàt á las set vam montar á caball y vam sortir en direcció á Andorra la Vella. Lo camí es constantment pintoresch, puig passa sempre pe l' costat del Balira. Tot caminant van anarme ensenyant de mes apropi ó de mes lluny tot lo tradicional que trobavam al pas. Las ruinas dels castellots de la Zeca y de la Meca, d' ahont ve lo adagi catalá «ha corregut la Zeca, la Meca y la Vall d' Andorra», lo punt en que se assegura que va descansar Carlo-magne, los turons ó picatxos en que hi ha los morterets de salva per quan visita las Valls algun dels Co-prínceps, etc., etc.

Vam passar pe l' costat del poblet de Santa Coloma, ab son campanar rústich y de color de terra, y prop de las runas d' un altre ex poblet, que va ser anys enrera víctima d' una ensulciada, per l' estil de la que avuy amenassa á Puigcerdós. De tant en tant sentiam barrinadas, enxegadas á molta altura en los espedats dels singlers que forman la Vall. Es que l' s andorrans están fent una obra pública de relativa importància, ó sigui un canal ó ràch obert en la ròca viva, que passant molt alt, permetrà regar tots los prats y horts als que avuy no pot pujar l' aigua. A poca distància de Sant Julià, lo Balira reb un petit afluient, que te com pot suposar la seva vall especial. Per allí ha de passarre per anar al poble espanyol de Os, que no disposant de camí propi, te d' enmallevarlo á la Vall d' Andorra. D' aquí n' resulta que l' Bisbe d' Urgell avuy no sols te bloquejats als andorrans, sino també á sos propis feligresos.

Després d' haber caminat una hora, la Vall se aixampla y deixa un pla relativament gran. En lo mitx d' aquest pla y d'amunt d' un turonet está situada Andorra la Vella, ab la Casa de la Vall.

La comitiva dels que anabam de Sant Julià á Andorra era bastant numerosa. Anabam junts lo segon Sindich, alguns consellers de Sant Julià, lo representant de la Companyia francesa Mr. Boisset, lo pare y fill Pirretas, dos ó tres amichs de la Seu y jo. Pel camí van encara agregarse alguns altres á la comitiva.

Com pot suposarse la conversa va ser animadísima y variada. Tant aviat explicava algun dels expedicionaris una tradició ó una historia, com nos ensenyaba lo siti d' un manantial d' aigua ferruginosa, com nos feya notar los treballs públics que s' habian comensat ab los diners de la Companyia del any 66; pero ab tot y aixó va quedar nos temps per parlar del caràcter andorrà, que era lo que á mi mes m' interessava.

—Aquí es tot diferent de Catalunya —nos deya un dels consellers —aquí som molt rústichs, pero prenem las coses ab serietat. Lo conseller que no s' trovés puntual á l' hora de reunir-se i Consell; lo

que al sentir la campana que ns crida a roullo —es la frase gràfica ab la qual significuem entrar en sessió —no s' trovés present, seria considerat com un malandorrà. No ns fa cumplir lo temor á la pena, puig la multa que s' imposa al que falta no passa d' una pesseta; es la convicció que tenim tots de que cada qual ha de cumplir lo seu deber, si volem conservar la nostra dignitat y la nostra independència.

—Aquí som molt rústichs —deya un altre —pero tots fem lo que sabem, y ho fem en serio. Lo nostre Consell se reuneix en un casal desmamarxat y sens luxo, pero difícilment cap Parlament te las seves sessions ab mes solemnitat que l' nostre Consell de las Valls. Som uns pobres pastors sense instrucció de cap mena; l' únic que tenim es un gran amor á la nostra terra y aixó ns basta.

—Y sobre tot —va afegir un dels catalans —los fills d' Andorra tenen lo gran dò de saber callar y de no comprometres mai. Per dar á coneixre lo seu caràcter vaig á explicar una anècdota que per veila que sigui no deixa de ser expressiva.

—S' estava un noi examinant de llatí en lo Seminari, y li feyan traduir passatges de la Biblia. Lo noi donaba la versió de correguda, fins que al arribar al passatge que diu: *Jesus autem tacebat*, va deturarse, no sabent seguir endavant.

—Anem á veure perque t' deturars —va dirli lo catedràtic.

—Prou entenç lo que vol dir —va respondre lo noi, —pero no se com expresarlo.

—Y qué entens tu que vol dir lo *Jesus autem tacebat*? —va replicar lo mestre animant al deixeple.

—Vol dir —va saltar lo noi sens' acilar —vol dir, que Jesus allavoras feya l' andorrà.

Lo catedràtic va celebrar la agudesa del deixeble, que ab tanta exactitud havia traduït «lo Jesus no obstant callaba». En efecte, aquell silenci de Jesus per no comprometres, era lo silenci d' un verdader fill d' Andorra.

En aixó habiam ja arribat á la pujada d' Andorra la Vella, quals impressions hem de deixar per l' article proxim.

V. A.

COMUNICAT.

Señor director del DIARI CATALÀ.

Molt senyor meu y amich: li agrahiré la inserció de las següentes ratllas en lo periódich de sa digna direcció, las quals contribuirán en mon concepte, á posar de relleu actituts políticas que no vull classificar.

S' está repartint una circular que traduïda al peu de la lletra diu així:

Molt senyor nostre y ben volgut corregigionari: Lo periodo de moviment que s' ha iniciat en lo seno dels partits democràtics, ja indispensable que tots contribuïm á la obra de propagata de una manera decidida y eficaç.

Entre l's medis que figurau en primera línia pera conseguir lo nostre objecte, hi ha la cooperació de la premsa periodica, destinata á implantar nostres conviccions en la conciencia dels ciutadans.

Creyent nosaltres, per lo tant, que l's periódichs que defencan les ideals de la Unió Democrática sense abdicacions, dispensan un gran servei á aqueixa santa causa y que convé que s' propagui sa lectura entre l's corregigionaris, nos atrevim á recomanarli l' que ab lo títol de *La Correspondencia Catalana* se publica en Barcelona, y que fou un dels primers a engranar aquesta bandera.

Nostra recomanació es tant mes desinteressada, per quant al lo citat periódich no ns lliga cap mena de compromís, y sols desitx'm popularizar aquella política y ajudar als corregigionaris que tants sacrificis están fent pera defensar la democracia contra l's tirans de la reacció.

Esperant los serveys de la influencia de V. en favor del citat diari, nos repetim SS. SS. amichs y corregigionaris que B. S. M.

Estatlao Figueras. —Gonzalo Serraclarà. —J. Ramon Gasol. —Francisco Rispà Perpiñà. —Francisco Puiggener. —Agustí Sardà Llaveria. —Miquel Balta. —J. Pià y Más. —Rafel Boet, ex diputat a Corts. —Narcís Buxó ex-alcalde de Barcelona.

Lo periódich recomanant, diu defensar la Unió Democrática y ho fá ab sueltos per l' estil:

Llegim en un colega:

«París conta aquests dies ab un hosta gens simpatic: es lo buixí de Inglaterra que no tenint res qu' fer en son país, aprota sa vagància visitant las curiositats de Paris, en companyia de sa mulher y sos tres fills.»

Trasladem la noticia als nostres països: los célebres ex ministres que traidoramente sapiguaren enganyar al partit republicà (aqui posse dos noms propis respectats per amichs y adversaris) —pera que puguen anar a saludar a tan ilustre personatge.

Altras vegadas, —com lo dilluns passat, —la defensa prenen peu d' un suelto de teatros per entrar en vidas privades y fer que en tots los circuls de Barcelona se parlés de tal suelto, habent perfecta unanimitat en lo sentiment que va inspirar.

Son tan eloquents aquests fets, que tot comentari los desvirtuaria.

Me limito donchs á oferirlos á la consideració de mos amichs polítics y del públich.

Barcelona 26 de Abril de 1881.

BERNARDINO MARCH.

SECCIÓ OFICIAL.

COMPANYIA DEL FERRO-CARRIL DE MOLLET A GALTAS DE MONTBUGY. —No habentse depositat lo número suficient perque ab arreglo als Estatuts puga tenir lloc la Junta general anunciada per lo dia 30 del corrent mes, se fa saber á los seyors accionistas d' aquesta Companyia que aquell tindrà lloc lo dia 20 del próxim mes de Maig á las quatre de la tarde, en lo domicili social, siguent valits los acorts que en ella s' prenguin qual sevol que sigui lo número de accionistas que hi assisteixin segons prevé lo art. 33 dels Estatuts. Los seyors accionistas que desitxin assistir á la junta general anunciada podran continuar depositant sus accions en la caja de la Companyia tots los días de febrer de 11 a 12 de matí hasta l' dia 12 del citat mes de Maig Iliurantse en etra secretaria las oportunes certificacions de dipòsit y papeletes d' entrada Barcelona 25 d' Abril de 1881. —P. A. del C. de A. —Lo Secretari general, L. Calderon.

CAIXA de Ahorros del Monte Pío Barcelonés. —En la almoneda de alhajas que se celebrará á las 9 del matí del dia 3 del próxim mes de Maig se posarán en venda los préstams desde el N.º 13, 501 al N.º 46, 000, abdós inclusiu.

Barcelona 26 de Abril de 1881 —Lo Director de torn, Rafael Soler.

CAIXA de Ahorros de Palafrugell. —Han ingressat aquest mes 350 Pessetas procedentes de 164 imposicions sent 3 lo número de nous imponents. Se han tornat 50 pessetas a peicíó de 5 interessats.

Palafrugell 24 de Abril de 1881.

Lo Director sustitut, Miquel Avellà.

ATENEU BARCELONÀS. —Lo próximo diumenge, primer de Maig, quedará tancada la Manifestació de obras artísticas que celebra actualment aquest Ateneo.

Barcelona 28 de Abril de 1881.

Lo Secretari general, Eusebi Corominas Cornell.

COMITÈ DEMOCRATIC FEDERALISTA DE BARCELONA. —En virtut del acort pres per lo partit democràtic federalista en la reunió del Bon Retiro lo 23 del actual aquest Comitè li gust de convocar als electors que estan conforme amb las seves ideas políticas á una reunió, que tindrà lloc lo dijous, 29 del actual, en lo local de Revellers, plassa del Pi á dos quarts de nou del vespre, pera tractar d' assumptos relatius á las próximas eleccions municipals.

Barcelona, 27 de Abril de 1881. —Per A. del C. Lo Secretari Lliran.

SECCIÓ COMERCIAL.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASA DE BARCELONA DEL DIA 27 DE ABRIL DE 1881.

Londres, à 90 d. fetscha, 48⁴⁰ per 5 pts.

Paris, à 8 d. vista 5⁰⁶ p. per id.

Marsella, 8. d. vista 5⁰⁶ p. per id.

	8 dias vista	8 dias vista	
Albacete	3 ¹⁴ dany	Málaga	3 ¹⁴ dany
Alcoy	3 ¹³ »	Madrit	5 ¹⁸ »
Alicant	5 ¹⁸ »	Murcia	5 ¹⁸ »
Almeria	5 ¹⁸ »	Orense	1 »
Badajoz	1 ¹² »	Oviedo	1 ¹² »
Bilbao	1 ¹² »	Palma	5 ¹⁸ »
Burgos	1 »	Palencia	1 »
Cádis	5 ¹⁸ »	Pamplona	5 ¹⁸ »
Cartagena	5 ¹⁸ »	Reus	1 ¹⁴ »
Castelló	5 ¹⁸ »	Salamanca	1 »
Córdoba	1 ¹² »	S. Sebastiá	5 ¹⁸ »
Coranya	1 ¹² »	Santander	5 ¹⁸ »
Figueras	5 ¹⁸ »	Santiago	1 ¹² »
Girona	5 ¹⁸ »	Sevilla	5 ¹⁸ »
Granada	7 ¹⁸ »	Tarragona	1 ¹⁴ »
Fosca	3 ¹⁴ »	Tortosa	3 ¹⁴ »
Jerés	5 ¹⁸ »	València	3 ¹⁸ »
Lleida	5 ¹⁸ »	Valladolid	7 ¹⁸ »
Logronyo	3 ¹⁴ »	Vigo	1 ¹² »
Lorca	7 ¹⁸ »	Vitoria	3 ¹⁴ »
Lugo	1 »	Saragossa	5 ¹⁸ »

EFFECTES PUBLICHS.

Fit, al port, al dette cons. int. 21⁹⁷ 1¹² d. 22⁰² 1¹² p.

Id. id. exterior em. tot. 22³⁰ d. 23⁴⁰ p.

Ob. pera sub. & fer-car. de tots em. 43⁰¹ d. 43²⁵ p.

Id. del Banc

SECCIÓ DE ANUNCIS.

ENTERROS,
FUNERALS Y ANIVERSARIS,

ANUNCIATS PER AVUY 28.

Donya Angela Salabert de Mandri.—Funeral y missas á las 10 matí, en Sant Miquel Arcangel y Nostra Sra. de la Mercé.

Donya Ramona Solá y Palau.—Funeral y missas á las 10 matí, en la iglesia parroquial de Santa Agna.

Donya Mercé Garriga y Matheu.—Funeral y missas á las 10 matí, en la iglesia del Real monastir de Sta. Clara.

Don Rafel Vidal y Durán.—Funerals y missas á las 10 matí, en la parroquial iglesia de Sant Joseph (Santa Mónica).

Don Francisco Roca y Pons.—Funeral y missas á las 10 matí en San Francisco de Paula.

Donya Catarina Bou y Robert.—Funeral y missas á las 10 matí en la iglesia de S. Jaume.

GRAN DIPÓSIT y venda de llits tornejats, somiers y altres mobles, á preu de fàbrica. Carrer de Dou 3, cantonada al del Carme.

LO DIPÓSIT
DE
MAQUINAS PERA COSIR

DE
WERTHEIM

del carrer de la Ciutat, n.º 13, s'ha trasladat al

DE AVIÑÓ, 18, BIS,
devant la Baixada de Sant Miquel.
Tots los sistemes á 10 rals setmanals.

NO mes formigas en los arbres fruyters.

Ab la LIA CAPDEVILA y MI-RASO, inalterable á totas las temperaturas, se obté aquest gran resultat sens que perjudiqui en res los arbres per tendres que s'an, y se respon de lo que 's promet. Basta un ral que val una unsa para fer una prova, y 25 rals kilo. Se donan prospectes.

Unichs punts de venda, carrer de la Llibreria, n.º 11, perfumeria de Francisco Capdevila, Barcelona y en sa casa laboratori, carrer Colom 126, Sans.

XAROP CURATIU de la ANCIA NA SEIGEL, procedent de la casa Scot, y C.º. Representants pera Espanya.

FARMACIA DEL GLOBO, Plaza Real.

TERRENO EN VENDA.

N'hi ha un de mes de doscents mil pams, en paratje bastante cétrich de la Vila de Gracia. Informarà lo notari de la mateixa don Joseph Lopez, carrer del Lleó, núm. 27.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l'Elixir de Garriga.

De venda en sa farmàcia, carrer de Sant Antoni Abat, núm. 25.

FRANCISCO NEL-LO SERRA.

Carbons minerals inglesos pera totes las industrias. Especialitat en los carbons pera las fornals.

Guanos llegitims del Perú.

Sofres refinats en torres y móltis.

TARRAGONA.

LA PARISIEN.

Gran casa exclusivament embaladora, única en Espanya pera embalar tota classe de mobles los mes delicats. Carrer de Gegants, núm. 2.

BESCUITS VIÑAS

ADMETLLATS á la Canyella, á la Vainilla, á la Yema y al Llimó.

De venda en las confiterias y tendas de comestibles.—Deposit, 16, Avinyó, núm. 16.

MATRIS

Provinentes del embrás, part, abort.—Tractadas per VIDAL SOLARES, doctor en Medicina y Cirurjía de las facultats de Madrid y Paris.—Especialista en las referidas afecions y antich metje extern per oposició dels següents Hospitals de Paris: Pitié, dedicat al tractament de las enfermetats de la matris Enfants malades, ó Assilo de noys malats, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas. Carme, 3, principal.

—Reb de 2 á 5.—Los dias festius de 9 á 11 del dematí.

FÁBRICA

DE FARINA DE GALETA

Y PULVERISACIÓ DE TOTA CLASSE

DE MINERALS, DROGAS Y ARTICLES COLONIALS

MOTOR A VAPOR

De RAFEL DEXEUS.—Carrer de Sicilia, núm. 187.

GABINET.

Pera la curació de las enfermetats venéreas, sifiliticas de la matris y dels noys. Plassa del Angel, número, 4 y 5, 2.º Consulta de 11 á 3.

PLANXADORAS.

Se necessitan bonas planxadoras per la fàbrica de camises que té establecida en LLEIDA don Francisco Vinós. Per las condicions, que seran bonas, dirigirse á la mateixa fàbrica, Rambla de Fernando LLEIDA.

TRAJOS DE ENTRETEMPS Á MIDA PER

8 Duros

Se garantisa la duració del género y permanencia del colorit de tots los del país, inclosos los trajos de 8 duros, tant com sos semblants extranjers. Entrada lliure en la secció de gèneros del pais.

AL LLEÓ ESPANYOL, Rambla de Santa Mónica, 8.

ANIS DEL MONO.

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots cuants son cone-guts fins avuy.

De venda en totas las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

PASTA PECTORAL DEL DR. ANDREU

Remey segur contra tota classe de tos per incòmoda que siga.

Clasificació de las virtuts de aquella pasta en las diferentes varietats que presenta aquella enfermetat.

LA TOS ronca y fatigosa qu' es síntoma casi sempre de tisis y catarrus pulmonars, disminueix moltíssim ab aqueix medicament rebai-xant per compàrtir los accessos violentos de tos, que contribueixen molt al decaiment dels malalt.

LA TOS continua y pertinàs produuïda per moltes pessigollas en la gorganta, á voltas de caràcter herpètic, se correixeix al moment ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussit d' un bon de purull.

LA TOS seca, convulsiva interrompuda moltes vegades per sofocació com passa als asmàticshs y personas excepcionament nerviosas per efecte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS catarral ó de constipat y la dita vulgarment de sanch, ja sia fresca ó crònica, se cura sempre ab aquest precios medicament. Son numerosissims los exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys patien de semblants, tan incòmoda y pertinàs, que al mes petit constipat se 'ls hi reprodueix d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que moltes tisis pulmonars preuenen d' una simple tos, ocasionada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, donchs, sempre segur pera curar en uns cassos y combatre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se veuen diariament exemplars.

ALIVI Y CURACIÓ DEL

ASMA

Ó SOFOCACIÓ DE TOTA CLASSE

PER LOS CIGARRETS BALSAMICHS Y 'LS PAPERS AZOATS.

Remey prompte y segur que penetra directament, en forma de fum, dintre del aparato respiratori.

Fumant un sol cigarro encar que en los atachs mes forts d' Asma, se sent al instant un gran alivi. La espectoració se produueix mes facilment, la tos s' alivia, lo pit funciona ab més regularitat y l' malalt respira liurement.

Aquests cigarrets portan una boquilla tan cómoda que no embrutan 'ls dits y s' aspira el fum ab extraordinaria suavitat, poguent fumarlos las seyyoras y personas mes delicadas.

LOS ATACHS DE ASMA per la nit se calman al instant ab dintre la habitació; de modo que l' malalt que 's veu privat de descansar sent després un agradable benestar que 's converteix en lo més apacible son.

Deposít Central d' aquests medicaments: Farmacia de son autor en Barcelona, y se trobaran també de venda en las principals Farmacias de totas las poblacions d' Espanya y d' Amèrica així com en França, Itàlia y Portugal.

SOLUCIÓ CASES

DE CLORHIDRO FOSFATO CALS.

Única aprobada y recomanada per la Real Academia de Medicina y demes corporacions médicaas, que la recomanen eficazment com lo mes poderós dels reconstituyents, pera los cassos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de apetit, etc, sustituhint ab ventaja á la de COIRRE.—Al per major senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

RASPAIL

Ultim manual de la Salut, lo mes complert de tots, ab notas aclaratorias: diccionari de paraulas tècniques en castellá, catalá y Francés; causas y defensas, gran farmacopea y cassos pràctichs, del Dr. Puigferrer. Mètode al qual deuenca sa salvació molts desahuciats en tifus, tisis, venéris, herpes, reumatisme, feridura, etc.—Se ven carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer, porta primera y principals llibreries.

COTISACIO oficial de las bolsas de Madrit, París y Lòndres, del dia 27 de Abril de 1881.

Madrit.—Renda perpétua int. al 3 p. 0 0.	22'15
, exterior al 3 p. 0 0..	23'30
Deuda amort. ab interés de 2 p. 0 0.	42'47 1 2
Bonos del Trésor de 2,000 rals.	100'15
Oblig. del Banc y Tresor sèrie int..	101'25
Id. del T. sobre productes de Aduanas.	100'75
Id. generals per ferro-carrils.	43'45
París.—3. p. 0 0 Consolidat francés.	85'50
Lòndres.—3. p. 0 0 consolidat anglés.	101,7 16

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrit París y Lòndres.

Madrit.—Consolidat interior.	22'10
, Subvencions.	43'35
, Amortizable.	42,45
, Bonos.	100'16
París.—Consolidat interior.	21'00
, exterior.	22'40

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedaba lo Consolidat á 22'00 diner y 22,02 1|2 paper.

Accions B.-H Colonial 86 1|2.—Id. Nort 102 3|8.

PORT DE BARCELONA.

Embarcaciones entradas en lo dia d' ahir.
De Cette v. Guadiana.
De Sevilla v. Càmara.
De Torrevieja p. g. Caraqueña.
De Liverpool v. Manuela.
De Pernambuco p. g. Angela.
Ademés 12 barcos menors ab efectes á l' órde
y 367 pipas vi pera trarboradar.
Despatxadas.
Pera Malta v. Pelayo.
Id. Marsella v. Eridan.
Id. Cette v. Adela.
Id. id. v. Correo de Cette.
Id. Marsella v. Càmara.
Id. Alicant v. Guadiana.
Id. Mahon v. Puerto Mahon.
Ademés 9 barcos menors ab lastre y efectes.

Sortidas.

Pera Malta p. Due Eugini.
Id. Ronen v. Lighting.
Id. Marsella v. Eridan.
Id. Mahon v. Puerto Mahon.
Id. Nàpoles b. g. Constance Ellen

TELEGRAMAS.

NOTICIAS DEL EXTERIOR

SEGONS LOS DARRERS TELEGRAMAS DELS DIARIS estrangers.

La conferència monetaria.—La comissió de quinze membres de la conferència monetaria, que representa als quinze Estats que prenen part en la conferència s' ha reunit baix la presidència de M. Keru, que ha proposat nombrar president a M. Cernuschi y habent aquest refusat, ha sigut elegit M. Frotile, delegat dels Païssos Baixos. La comissió ha encarregat als senyors Cernuschi y Danakorten, delegat americà, la preparació d' un ante-projecte d' interrogatori.

La missió Flatters.—Lo correu d' Ouár-

COMPANYIA HISPANO-FRANCESÀ.

LINEA DE VAPORS

ENTRE CETTE Y 'LS PORTS ESPANYOLS DEL MEDITERRÀ.

Director: Mr. H. MARTIN.—CETTE.

VILLE de CETTE, de 1700 toneladas, capitá, Michel.

CATALUNA, 1700 — To rents.

SAN JOSE, 1000 — Pi.

NAVIDAD, 1000 — Rodríguez.

ADELA, 200 — Gervais.

Aquests vapors construïts segons los últims models, reuneixen les millors condicions per la carga y comoditats pera 'ls pasatgers.

SORTIDAS DE BARCELONA.

Pera CETTE. . . . . Tots los dimars y tots los dissabtes.

Pera VALENCIA, ALICANT, CARTAGENA, ALMERÍA Y MÁLAGA. Tots los diumenges.

Consignataris senyors Ponseti y Robreño, Llauder, 1, entressol. Dirigir-se en Cette á Mr. Bmy. Rigaud.

No es exacte que exista la menor disidència entre 'ls senyors ministres de la Guerra y Marina. Per aquest últim se ha ordenat que 's activen las construccions navals que per encàrrec de Espanya se estan verificant en Inglaterra.

París 27.—Ha mort Mr. Emilio Girardin.

Un telègrama de Argel diu, que lo general Ligerot entrá sens resistència en Kef. Los krumirs abandonaren precipitadament la ciutat.

Se activan las operacions.

Se desmenteix lo fusellament del correspol de la France.

París 27.—Las brigades de los generals Vincendon y Galtant han sigut las primeras que han entrat en combat, retxassan als krumirs. Los francesos han tingut tres morts y cinch ferits.

Los tunecins no defensaren lo territori al desembarcar las tropas franceses en la isla de Tabarka, qual operació se verificá sense cap dificultat, incendiant luego las forses expedicionaries los pobles de los krumirs situats en la costa.

Las brigades Loregot y Gaume entraren en Kef sense trobar resistència.

Ha mort M. de Girardin á las vuit y mitxa d' aquest demà.

AFECCIONS METEOREOLOGICAS.

BARCELONA.

Dia.	Hora.	Termòmetro Centigrado.	Baròmetro Aneroid.	Higròmetre Sausure.
26	10. n.	15	767	87
27	7. m.	13	765	86
28	2. t.	22	763	81

LLEIDA.

Dia.	Baròmetro.	Termòmetro tipo.	Vent.	Anemometro.
26 t.	751 1 2	20 1 5	O.	88 p. m.
27 m.	751 1 2	12 4 5	O.	122 p. m.

BULLETI ASTRONOMIC

per I. MARTÍ TURRÓ.

28 Abril 1881

CONJUNCIÓ DE LA LLUNA.—Avuy 28, á las 10 h. 33 m. del matí, la lluna estarà en conjunció geocèntrica ab lo Sol, es á dir, lluna nova, trovantse en la constelació de Aries y signo de Taurum.

PLANETOIDES; EGÉRIA (13)—Se guiu la publicació del catàleg dels planetoides, cumplint lo promés en la sexta lliçó del curs d' astronomia que donem en l' Associació d' excursions Catalana, donarem avuy los elements del 13 per ordre de sa publicació, anomenat EGÉRIA.

Descubert per. . . . . DE GASPARIS. 2, 11-1850.

Moviment diari. . . . . 857" 9451.

Duració de la revolució. 1510, 586 dies.

Distància al Sol. . . . . 2, 576507 (T-1).

Excentricitat. . . . . 0, 0870944.

Long. del periheli. . . . . 120° 09' 58"

• del mes ascendent. 43° 11' 35"

SOL.—Ix á 5h 03' M.—Se pon á 6h 53' T.

LLUNA.—Ix á 5h 40' M.—Se pon á 6h 10' T.

Imp. de Oliveres á c. de Xumetra, Sta. Madrona,

Bolsa.—Consolidat, 22'15.—Bonos, 100'15.—Subvencions, 43'45.

Madrit 27 á las 9'15 nit.—Res se ha resolt

en definitiva sobre l' enllàs del ferro-carril de

Fransa, resolvent que passi per lo carrer de Aragó,

ab caracter provisional. Lo Consell de ministres,

que està reunit avuy, s' ocupa de aquest assumptu

que quedará probablement acabat avuy, en qual cas se'n anirà aquests nit á Barcelona lo brigadier

senyor Lopez de la Vega.

Bolsa.—Consolidat, 22'15.—Bonos, 100'15.—

Subvencions, 43'45.

Madrit 27 á las 9'15 nit.—Res se ha resolt

en definitiva sobre l' enllàs del ferro-carril de

catalans, esperantse lo regres del brigadier senyor Lopez Vega que acaba de surtir pera Barcelona.

S' atribueix certa importància á la conferència

que l' senyor marqués de la Vega d' Armijo ha

celebrat ab lo ministre d' Alemanya y que 's creu

relacionada ab los assumptus de Joló.

Lo Consell de ministres se ha ocupat dels as-

sumptus de Ultramar, d' eleccions, del arreglo del

incident ocorregut en Pontevedra, y ha aprobat

las obras projectadas pera la defensa de Sevilla

contra las inundacions del Guadalquivir.

Madrit 27 á las 10 rit.—S' assegura que en

bren se publicarà un decret otorgant un indulst per

delictes polítichs.